

งานสร้างสรรค์เชิงกรณีศึกษาในนวนิยายเรื่อง  
"เลส ซองห้อง แตร์รีเบลอะ" ของ ฌอง กอกโต



นางสาวจรรรณ โล่ห์วีระ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๓

ISBN 974-563-070-5

009845

LA CREATION POETIQUE A L'EPREUVE DU ROMAN  
DANS "LES ENFANTS TERRIBLES" DE JEAN COCTEAU

Charuwan Lowira

Cette thèse fait partie des études supérieures conformément au  
règlement du Diplôme d'études Supérieures


Section de Langues Occidentales

L'Ecole des Gradués

Université Chulalongkorn

1983

Sujet La création poétique à l' épreuve du roman dans  
"Les Enfants Terribles" de Jean Cocteau  
Par Charuwan Lowira  
Département Langues occidentales  
Directeur de thèse Monsieur Philippe Le Gall



-----

Accepté par l' Ecole des Gradués, Université Chulalongkorn  
comme faisant partie de la Maîtrise, Conformément au Règlement du  
Diplôme de Maîtrise.

S. Bunnag Doyen de l' Ecole des Gradués  
(Professeur Associé Supradit Bunnag)

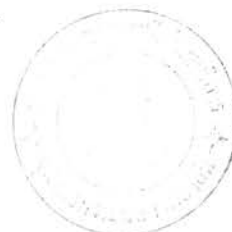
Kantika na Songkhla Président  
(Professeur Adjoint Kantika Na Songkha)

Poinkramme Paneburana Membre  
(Professeur Adjoint Poinkramme Paneburana)

Poonsri Teerawattanasawat Membre  
(Professeur Adjoint Poonsri Teerawattanasawat)

L' Ecole des Gradués, Université Chulalongkorn.  
Tout droit réservé.

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานสร้างสรรค์เชิงกวีนิพนธ์ในนวนิยายเรื่อง เลส ของห้อง แตรรั  
 ของ ฌ็อง ก็อกโต  
 ชื่อนิสิต น.ส. จารุวรรณ โล่ห์วีระ  
 อาจารย์ที่ปรึกษา Monsieur Philippe Le Gall  
 แผนกวิชา ภาควิชาภาษาตะวันตก  
 ปีการศึกษา 2526



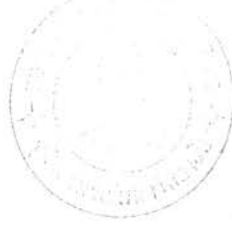
บทคัดย่อ

เมื่อเรียนรายวิชากวีนิพนธ์ ซอ เรียลลิสต์ อาจารย์ได้มอบหมายงานให้ค้นคว้าเกี่ยวกับ ฌ็อง ก็อกโต (Jean Cocteau) ว่าเหตุใดจึงมิได้ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม ซอ เรียลลิสต์ ทั้งที่โดยรูปแบบแล้วเขาเป็นกวี ซอ เรียลลิสต์ เช่นกัน นอกจากนั้น ยังให้ตีความกวีนิพนธ์ของเขา บทหนึ่งด้วยคือ "Par lui-même" ขณะนั้นได้ตีความไปตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งนับเป็นบทที่ยากมาก เนื่องจากรูปประโยควางสับสนแทบไม่ทราบว่าจะไปประกอบคำอย่างแท้จริง

หลังจากนั้นได้อ่านหนังสืออีกหลายเล่มทุกเล่มพิจารณาว่า งานของเขาไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด จะเป็นงานสร้างสรรค์เชิงกวีนิพนธ์เสียสิ้น จึงลองอ่านนิยายเรื่อง "เลส ของห้อง แตรรับล" คุ ในขณะที่ยังรู้สึกเหมือนนั่งดูละคร เพราะแต่ละฉากมักเป็นฉากกลางคืน เครื่องประกอบฉาก แสง สี ล้วนเป็นเทคนิคของละคร นอกจากนั้นมีสัญลักษณ์ให้ตีความมากมาย ภาษาที่ใช้แม้จะอยู่ในรูปของร้อยแก้วก็ให้ภาพที่งดงามเหนือจริง

งานวิทยานิพนธ์สั้นๆ เล่มนี้เป็นเพียงความพยายามที่จะอธิบายเอกลักษณ์ของ ฌ็อง ก็อกโต และงานเขียนช่วงระหว่างสงครามโลก 2 ครั้ง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบทประพันธ์แบบร้อยแก้วและร้อยกรองโดยมุ่งแสดงว่า งานประพันธ์ในรูปแบบใดก็ตามอาจเป็นงานสร้างสรรค์เชิงกวีนิพนธ์ได้

เป็นที่หวังว่างานนี้จะเป็นอย่างใหม่มีการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างร้อยแก้วและร้อยกรองในงานเขียนของนักประพันธ์ฝรั่งเศสคนอื่นๆ หรือค้นคว้าว่างานศิลปะใด อาจเป็นงานสร้างสรรค์เชิงกวีนิพนธ์ได้ เช่นกัน



Sujet La création poétique à l'épreuve du roman dans  
"Les Enfants Terribles" de Jean Cocteau

Par Charuwan Lowira

Directeur de Thèse Monsieur Philippe Le Gall

Département Langues occidentales

Année Scolaire 1983

### Résumé

J'ai découvert Jean Cocteau grâce au cours sur la poésie surréaliste. J'ai étudié alors un de ses poèmes intitulé "Par lui-même." Surprise de voir la liberté que le poète prenait avec les mots ainsi qu'avec leur ordre, J'ai voulu comprendre le pourquoi de cette transition de forme.

Plus tard, après avoir étudié plus profondément l'époque de l'Entre-deux-Guerres et la légende de Jean Cocteau, j'ai abouti à la conclusion que ses oeuvres nous peignaient le visage de son siècle mais qu'en même temps, je pouvais interpréter autrement un même poème.

Lorsque j'ai fini la lecture des "Enfants Terribles," j'étais persuadée que, malgré l'écriture en prose, il s'agissait d'une oeuvre complètement poétique. C'est en fait un essai de construction du monde en merveille et en mystère. Cela m'a incité à chercher comment Jean Cocteau est parvenu à faire oeuvre de poète dans un roman.

Et ma tentative si modeste soit-elle, aidera, je crois, la recherche sur les rapports entre la prose et la poésie, entre, si

l'on veut, la forme d'expression et l'émotion poétique qu'elle provoque.



### Remerciements

Monsieur Philippe Le Gall a bien voulu m'aider dans la recherche de documentation. Il a aussi longuement consacré son temps à la correction des fautes de langue. Ce mémoire a pu être achevé d'une part, grâce à ses conseils éclairés, à ses encouragements, à ses nombreuses consultations et à la bienveillante sympathie qu'il n'a cessé de me témoigner. D'autre part, grâce à sa constante attention tout au long de mes recherches.

Qu'il me soit permis de lui exprimer ma sincère gratitude.

Par ailleurs, je tiens à remercier vivement les professeurs de la section de français qui m'ont fait de nombreuses suggestions afin d'améliorer sur certains points ce travail.

## TABLE

	Introduction	5
I	La présence de l'événement	
	1.1 A l'extérieur	11
	1.2 A l'intérieur	12
	1.3 A la recherche de nouveauté	15
II	L'univers poétique de l'Entre-deux-Guerres et Jean Cocteau	
	2.1 Le mouvement dada	17
	2.2 Le mouvement surréaliste	19
	2.3 L'individualisme de Jean Cocteau	27
III	L'univers romanesque de l'Entre-deux-Guerres et Jean Cocteau	36
	3.1 L'analyse psychologique	
	- <u>A la Recherche du Temps Perdu</u> de Marcel Proust	37
	3.2 La nostalgie de l'héroïsme	
	- <u>Vol de Nuit</u> de Saint-Exupéry	39
	3.3 Le reportage historique	
	- <u>La Condition Humaine</u> d'André Malraux	41
	3.4 La fantaisie du monde de l'enfance	
	- <u>Les Enfants Terribles</u> de Jean Cocteau	42
IV	Les univers poétique et romanesque sont imbriqués dans "Les Enfants Terribles"	
	4.1 La création poétique	52
	4.2 Les choix de l'Auteur	
	- Le choix des personnages	56
	- Le choix des intrigues	57



- Le choix des lieux, des décors	61
- Le choix des symboles	65
- Le choix de la langue	70
Conclusion	76
Tableau Synoptique	80
Bibliographie	84
Table	87